

Institut de Drets Humans
de Catalunya

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2003

INDEX

Agraïments	1
1.- Antecedents de l'Institut de Drets Humans de Catalunya	2
2.- Presentació i objectius	4
3.- Línies d'intervenció i activitats 2003	6
3.1.- Sensibilització i promoció dels Drets Humans	6
3.1.1. Premi Solidaritat	
3.1.2. Drets Humans al carrer	
3.1.3. Cap a un món millor per als nens.	
3.1.4. Visita de la relatora especial de les Nacions Unides per als drets dels migrants	
3.2.- Assessorament en drets humans	10
3.2.1. Cooperació internacional en matèria de desenvolupament de drets humans	
3.2.2. Informe presons	
3.2.3. Auditories en drets humans a governs locals	
3.3.- Formació en Drets Humans	12
3.3.1. Cursos i Seminaris	
3.3.2. Intercanvi de persones en procés de formació	
3.3.3. Publicacions i investigacions	
3.4.- Foment i participació en xarxes	17
3.4.1. Governos locals: Ciutats pels Drets Humans	
3.4.2. Xarxa de pobles i ciutats pels drets humans	
3.4.3. Associacionisme i participació	
3.5.- Activitats puntuals	21
4.- Convenis de col·laboració	22
5.- Valoració i propostes de futur	24

Agraïments

Agraïments

En primer lloc volem agrair la tasca de l'equip tècnic, que possibilita la feina quotidiana de l'Institut. Aquest equip de gestió està configurat per la Magda Terés, responsable de la secretaria, l'Aïda Guillen, la Georgina Quiñonez i el Guillem Cano, com a tècnics, la Rosa Oliveres com a Administradora, i la Rosa Bada com a Secretària General.

A nivell extern hem comptat amb la inestimable col·laboració, entre d'altres, de MAGIA MAGIA – The Magic Company en qualitat d'assessoria tècnica i de comunicació, la companyia de Pallassos Butruf i de l'equip de Carulla-Crous com a gestoria.

No podem oblidar, a més del experts científics, formadors i col·laboradors externs, com en Xavier Alonso, la Marta Merino, i l'Alba Aristizábal a tota la Junta Directiva: el seu president, José Manuel Bandrés; el director Jaume Saura i Estapà, el vice-president Josep Maria Solsona; el director adjunt David Bondia; els consellers Josep De Senespleda Raventos, Xavier Fernández Pons, Jordi Sans i Vallès, Helena Torroja i Mateu, Xavier Armengol i Gonzalez-Rothvoss, Rosa Bada Jaime, Antonio Romero Barcos, Santiago Ripol i Carulla, i Maurici Anglarill i Pérez.

A nivell d'entitats i institucions privades de la ciutat remarcuem la relació amb l'Associació per a les Nacions Unides a Espanya, Justícia i Pau, el Gabinet de Drets Humans de la Creu Roja, l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, el Fòrum Cívic pel Diàleg, el Centre UNESCO de Catalunya, l'Omnium Cultural i l'Associació d'ex-alumnes de Casp.

Cal remarcar que, com a institució pública, la nostra feina seria irrealitzable sense l'ajuda, suport, confiança i col·laboració de tècnics i polítics de l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, el Consell d'Europa, les Nacions Unides, el Fòrum de les Cultures-Barcelona 2004, la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), la Universitat Internacional de Catalunya, la Càtedra UNESCO de la Universitat Nacional de Mèxic, l'Institut Internacional de Governabilitat, el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, L'Escola de Policia de Catalunya, l'Escola Judicial, el Síndic de Greuges, i el Parlament de Catalunya.

A totes i a tots, moltes gràcies.

*Institut de Drets Humans de Catalunya.
20 anys d'Institut – 20 anys de Drets Humans*

1. ANTECEDENTS DE L'INSTITUT DE DRETS HUMANS DE CATALUNYA

L'Institut de Drets Humans de Catalunya va néixer fa vint anys a Barcelona (juny 1983), al voltant d'un grup de persones amb un clar sentit reivindicatiu i de lluita pel progrés de les llibertats i de la democràcia en el món, de crida a la conjunció d'esforços individuals i col·lectius d'institucions públiques i privades, i a favor de l'expansió dels drets polítics, econòmics, socials i culturals per totes les persones.

El progrés d'un món globalitzat constitueix una realitat inseparable del progrés de la pau i la democràcia. Per aquesta raó, es fa necessària la oposició a les constants violacions dels Drets Humans- que ens afecten i/o poden afectar a tothom- des de la força jurídica i l'acció militant.

Els objectius fundacionals de l'entitat són l'estudi, la investigació, la divulgació i la promoció dels Drets Humans des d'una perspectiva interdisciplinària, buscant sempre vies de coordinació i plataformes amb d'altres grups i persones que treballen amb els mateixos objectius.

Per fer possibles els nostres objectius i projectes, l'IDHC està obert a totes les opinions i formes de participació compromeses en la defensa dels Drets Fonamentals, i col·labora i rep col·laboració d'entitats i d'organitzacions públiques i privades tant en el disseny, realització i execució com en el finançament de les activitats.

En qualitat d'associació comptem amb un bon nombre de socis i sòcies que, amb diferents graus d'implicació i amb la seva aportació econòmica, a través de la junta directiva i d'altres òrgans participatius, fan que l'Institut sigui una entitat plural, independent i democràtica i que reforçant els objectius d'ara fa vint anys i adaptant-los als nous reptes ens permeten treballar amb l'esperança de fer possible un futur on tothom tingui reconeguts i gaudeixi dels seus drets.

L'Institut va ser inscrit en el Registre d'Associacions i Fundacions de la Direcció General d'Associacions i Fundacions de la Generalitat de Catalunya, resolució del 22-07-83, núm. 6296 de la Secció 1a. de Barcelona i podrà ser soci qualsevol persona major d'edat que adquirirà els drets i deures previstos en els estatuts.

2. PRESENTACIÓ I OBJECTIUS

Les nostres línies d'intervenció s'enfoquen principalment a la sensibilització i promoció dels drets humans com, per exemple, la convocatòria anual del Premi Solidaritat, que té com a objectiu reconèixer a aquells ciutadans o entitats que hagin destacat en la seva lluita en la defensa dels drets humans i que treballin en l'àmbit territorial de Catalunya o la Menció a Mitjans de Comunicació, premiant el tractament mediàtic als temes de drets humans.

A nivell d'assessorament, compartim iniciatives en la vessant dels drets humans amb països del sud en temes de reforma institucional, de suport a projectes específics i vinculats a l'amplificació de la cultura dels drets humans en la societat civil.

Quant als aspectes formatius en drets humans destaquem els cursos, seminaris especialitzats, cursets per a col·lectius específics, estudis i treballs d'investigació, projectes d'anàlisi i avaluació i conferències tant a nivell local com internacional.

Entre les activitats formatives tenen especial interès les referents al intercanvi tant de persones en procés de formació com de professionals, facilitant beques i stages en formació i/o pràctiques professionals a la nostra entitat i a d'altres institucions, com ara el Consell d'Europa o les Nacions Unides.

Una de les claus que no podem oblidar quan treballem en el desenvolupament dels drets fonamentals és que és un tema que ens afecta a tots i pel que és fonamental el treball en xarxa. Entre les

iniciatives que desenvolupem destaquen la promoció dels drets humans en l'àmbit dels governs locals a través de la xarxa que configuren les "Ciutats pels Drets Humans" amb l'objectiu de què la política i gestió municipal es pugui dissenyar i desenvolupar sota el paradigma dels drets humans.

Des de l'òptica i importància que donem al treball en xarxa, l'Institut de Drets Humans de Catalunya forma part de la Federació Catalana d'Organitzacions No Governamentals pels Drets Humans, de la Federación de Asociaciones de Defensa y Promoción de los Derechos Humanos, d'àmbit estatal i de la xarxa internacional d'Instituts de Drets Humans de la UNESCO i de la del Consell d'Europa.

L'IDHC es troba en un moment de creixement com a institució resultat dels anys de treball seriós i rigorós i de la confiança que ens han donat les institucions i persones col·laboradores.

En aquest sentit cal comentar que la memòria de 2003 recull tant l'augment de projectes i activitats com les característiques d'un moment de canvi i replantejament d'una institució.

Els nostres objectius de treball pel 2003 han estat:

- Donar suport teòric i pràctic a professionals que desenvolupen el seu treball dins l'àmbit dels Drets Humans a partir de la formació sobre aspectes jurídics, socials, econòmics, culturals i de context.
- Promoure l'intercanvi d'experiències a nivell teòric i pràctic entre professionals dels drets humans.
- Reforçar els lligams i canals de comunicació entre professionals i institucions que treballen en drets humans a Europa, Amèrica Llatina i la Conca Mediterrània.
- Dissenyar sistemes de formació per a les institucions de defensa i promoció de drets humans, especialment del sector públic.

- Sensibilitzar a professionals i entitats d'altres àmbits (social, comunicació, salut..) per a què incorporin a les seves agendes i activitats la promoció i defensa dels drets humans com a tema transversal.
- Augmentar la visualització i presència de l'IDHC en la vida mediàtica i pública de la nostra societat.
- Augmentar i enfortir les relacions institucionals.

3. LÍNIES D'INTERVENCIÓ I ACTIVITATS 2003

3. LÍNIES D'INTERVENCIÓ I ACTIVITATS 2003

3.1. Sensibilització i promoció dels Drets Humans

Ens resulta preocupant que la nostra societat s'estigui acostumant, massa sovint, a les violacions dels drets humans, tant a casa nostra com a d'altres latituds i considerem que la "normalitat" amb la què ens arriben tot tipus d'horrors, com si la utopia de la pau i la justícia no fos possible, fan necessàries les accions encaminades a aconseguir que tothom conegui, reconegui, respecti i faci respectar els seus drets fonamentals i els dels demés.

Dintre d'aquesta línia de treball destaquem les accions encaminades a la visualització i el treball quotidià per a la concreció dels valors dels drets humans:

3.1.1.- Premi Solidaritat

L'Institut de Drets Humans de Catalunya atorgà el 2002 el XVI Premi Solidaritat, destinat a guardonar persones o institucions que hagin destacat per la seva lluita en defensa dels drets humans a l'àmbit de Catalunya.

El premiat és escollit entre aquelles propostes que cada any presenten a l'Institut distintes institucions i particulars, acompanyant la documentació i currículum que els acrediti. El premiat rep una obra d'un artista consagrat

que la cedeix de forma desinteressada. En aquesta edició va estat guardonat el col·legi CINTRA, per la seva destacada actuació en defensa dels drets fonamentals.

Així mateix, l'Institut de Drets Humans de Catalunya creà, en el marc del Premi Solidaritat, una Menció Especial Mitjans de Comunicació que en la mateixa edició va recaure en la Comissió de Solidaritat del Col·legi de Periodistes de Barcelona.

L'acte es celebrà al Parlament de Catalunya el 3 de març a les 19.30h i va ser presidit pel Molt Honorable Sr. Joan Rigol i Roig, President del Parlament de Catalunya i pel Sr. José Manuel Bandrés, President de l'Institut de Drets Humans de Catalunya.

El premi va consistir en una obra del reconegut pintor Jaume Millet donada per l'autor de manera desinteressada.

3.1.2.- Drets Humans al carrer

A principis de l'any 2003 es va iniciar, des de l'Institut de Drets Humans de Catalunya i amb el suport de la Mancomunitat de Municipis de Barcelona, una línia de treball adreçada a apropar els drets humans a col·lectius no especialitzats en aquests temes.

L'objectiu d'aquestes activitats ha estat:

- Generar un discurs de sensibilització sobre la importància dels drets humans adreçat a la població general.

- Difondre i donar visibilitat a la situació dels Drets Humans, fent especial èmfasi en la relació entre ciutadania i drets humans, els drets humans emergents i en la concreció dels drets humans a la vida diària a la ciutat.
- Apropar el món legislatiu i el món formatiu a la realitat quotidiana per facilitar d'una banda la inclusió de la ciutadania en la lluita pels drets humans i per altra la incorporació de factors de la realitat diària dintre dels discurs acadèmic i legislatiu en matèria de drets humans.

Aquesta campanya s'ha estructurat a partir d'actuacions de pallasos que presenten els continguts de drets humans des d'una vessant humorística per tal de denunciar la percepció dels drets humans com un contracte teòric sense aplicació a la vida diària i centrada en la necessitat d'implicació de la ciutadania. Aquesta metodologia d'intervenció a través dels pallasos i altres llenguatges artístics està basada en les metodologies d'utilització de la comunicació com a eina de canvi comportamental i social i l'educació a través de l'entreteniment, que permeten aprofitar el potencial dels mitjans d'expressió i comunicació per tal de facilitar l'accés a la població diana.

Per realitzar el disseny d'aquestes intervencions durant l'any 2003 s'han organitzat grups de treball conjunt entre membres de l'Institut, alumnes del XXI Curs de Drets Humans i la companyia de pallasos per tal de coordinar el format amb els continguts i aprofitar per treballar amb els/les alumnes aspectes d'adaptació de discursos teòrics i de comunicació.

L'objectiu d'aquest projecte és centrar aquestes intervencions en espais públics oberts. Es prioritzen fonamentalment les presentacions al carrer i

als mercats. Durant aquesta primera fase del projecte s'ha intentat combinar la realització d'intervencions amb l'avaluació i millora de les mateixes. S'ha intervingut fonamentalment amb grups d'estudiants i professionals per tal d'avaluar els continguts i sensibilitzar cap a la necessitat d'adaptar discursos a la població general. També s'han realitzat intervencions en activitats en espais oberts lligades tant a les activitats de l'Institut com a d'altres entitats. En total s'ha intervingut una població d'unes 1500 persones¹. S'han iniciat converses amb la Direcció General de Mercats de Barcelona per tal d'incloure aquestes activitats a aquests espais de forma coordinada.

3.1.3.- Cap a un món millor per als nens

En el marc del Diàleg “Drets Humans, necessitats emergents, nous compromisos” que l'IDHC organitza al Fòrum Universal de les Cultures - Barcelona 2004, s'està portant a terme un projecte pilot d'educació en Drets Humans destinat a nens i nenes de 12 anys, amb l'objectiu de donar a conèixer els drets humans, i promoure un debat en profunditat sobre el futur dels mateixos.

S'ha elaborat una unitat didàctica per tal d'impartir les sessions de formació i introduir els diferents conceptes. Les sessions tenen lloc a l'IDHC i es treballen en una sèrie de dinàmiques conduïdes per especialistes en

¹ És difícil d'especificar més concretament aquesta dada atès que varies intervencions s'han realitzat en espais oberts de manera itinerant

pedagogia. Durant l'any 2003 s'ha desenvolupat la primera part del projecte, que continuarà l'any vinent. Les conclusions es presentaran a l'Assemblea Plenària del Diàleg "Drets humans, necessitats emergents, nous compromisos".

3.1.4.- Visita de la relatora especial de les nacions Unides per als drets dels migrants

Del 19 al 22 de setembre vam acollir i organitzar la visita a Barcelona de la Sra. Gabriela Rodríguez, relatora especial de les nacions Unides per als drets dels Migrants.

Aquesta visita formava part d'un programa oficial a l'estat espanyol (Madrid, Ceuta, Canàries, etc.) A Barcelona vam coordinar la seva agenda d'entrevistes amb ONG's i col·lectius d'immigrants, autoritats locals, síndic de greuges, rector del Col·legi d'Advocats, Casernes de Sant Agustí i centre d'internament de La Verneda.

L'informe es farà públic a l'abril de 2004.

3.2.- Assessorament en Drets Humans

L'Institut de Drets Humans de Catalunya treballa des de la perspectiva de què un bon assessorament científic en matèria de drets humans a les institucions públiques i privades és del tot necessari per a la creació d'una societat i un espai públic on tothom gaudeixi amb plenes garanties dels seus drets fonamentals.

D'altra banda fem informació i assessoria a les qüestions individuals que sobre drets humans arriben a l'IDHC adreçant i orientant cap el servei i/o possibilitats que poden servir per a solucionar la qüestió, ja que no oferim un servei directe d'atenció jurídica.

En la línia de treball d'assessorament institucional destaquem els següents projectes desenvolupats durant el 2003

3.2.1.- Cooperació internacional en matèria de desenvolupament de drets humans

Hem dirigit i impartit el Curs de Dret Internacional (45h lectives) a la Loyola Law School, Los Angeles, Califòrnia i el Seminari de Dret Internacional Humanitari (30h) a la mateixa universitat.

Hem impartit i participat a la Conferència: "Some remarks about the use of armed force against terrorism in contemporary international law", al febrer de 2003, en el marc de la "International Law Weekend - West" organitzada per la American Branch of the International Law Association.

Al mes de maig vam rebre a la Dra. Glòria Ramírez, Càtedra UNESCO de la Universitat Autònoma de Mèxic per a dur a terme unes sessions de treball amb la UOC a fi d'iniciar el disseny d'un programa virtual de formació de postgrau en drets humans. A més la Dra. Ramírez va dictar una conferència oberta al públic a la seu de la UOC sobre pedagogia i drets humans.

D'altra banda hem rebut diferents grups d'estudiants de Dret d'Universitats alemanyes en visita de coneixement institucional al nostre país.

Hem participat com a experts a les sessions de treball organitzades a Estrasburg pel Comissari de Drets Humans del Consell d'Europa i el Consell de Poders Locals i Regionals d'Europa que organitzen a principis de juliol un diàleg sobre Drets Humans i Poders Locals, al marc del Fòrum Universal de les Cultures –Barcelona 2004.

També hem mantingut reunions de treball amb la representant de Rawa (Associació dones afganeses, premi Alfons Comí) per tal d'iniciar línies de col·laboració.

3.2.2.- Informe Presons

L'IDHC va rebre del Sr. Ramon Parés de la Secretaria General de Serveis Penitenciaris i Rehabilitació de la Conselleria de Justícia de la Generalitat de Catalunya, l'encàrrec de redactar un informe sobre l'estat dels drets humans a dos dels centres penitenciaris sota la seva responsabilitat: Can Brians i Trinitat.

Aquests informes s'han fet amb la col·laboració d'experts independents i de la Fundació Ferran Angulo que ha portat a terme el treball de camp i tractament de dades.

Els informes es lliuraran a la Generalitat de Catalunya a principis de 2004.

3.2.3.- Auditories en Drets Humans a Governes Locals

L'IDHC treballa des de 1998 molt directament amb els governs locals en aspectes relacionats per impulsar la presència, garantia i incorporació del discurs i la praxis dels drets humans a les polítiques públiques locals.

En aquest sentit, i tal i com es reflecteix a la "Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat", hem desenvolupat la metodologia d'Auditoria – Informe- en Drets Humans a Governos Locals.

Es tracta d'un treball de recollida de dades així com d'anàlisi per tal d'elaborar un informe i propostes d'actuació des de la perspectiva dels drets humans, que sigui útil a la ciutat i al seu govern.

El primer informe, l'Auditoria Pilot, es desenvoluparà a l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat al llarg del primer semestre de 2004.

3.3.- Formació en Drets Humans

3.3.1.- Cursos i Seminaris

- *XXI Curs de Drets Humans*

El curs de Drets Humans, que s'imparteix anualment, és un curs adreçat a estudiants de ciències jurídiques, econòmiques i socials, funcionaris, cossos i forces de seguretat, juristes, assistents socials, economistes i tots aquells professionals relacionats amb aquesta matèria. Les conferències són impartides per professors de reconegut prestigi tant nacional com internacional. Durant el curs, es fa un control d'assistència i un cop finalitzat es lliura un diploma d'assistència i aprofitament als alumnes que han complert els requisits establerts per l'organització.

El curs consta d 50 h lectives i s'ha celebrat del 10 de març al 4 d'abril de 2003 a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona.

Hem comptat amb la participació de 30 ponents i de 100 alumnes, 15% dels quals eren d'origen no autòcton.

L'últim trimestre de 2003 es van organitzar tres seminaris monogràfics sobre els següents temes:

Discriminacions i Drets Humans.

Àfrica per la Pau els Drets Humans

Globalització i Drets Humans

- [Seguiment dels treballs preparatoris del "Congrés Internacional sobre Drets Humans Emergents" del Fòrum 2004.](#)

El Fòrum de les Cultures - Barcelona 2004 ha encarregat a l'IDHC la realització del diàleg "Drets Humans, necessitats emergents, nous compromisos" que tindrà lloc del 18 al 21 de setembre de 2004.

S'ha constituït un "Comitè local d'experts" que des de l'abril de 2002 ha començat a treballar en reunions periòdiques per tal de definir els continguts d'aquesta proposta.

Els membres de l'esmentat comitè són: Victoria Abellán, Catedràtica de Dret Internacional Públic de la Universitat de Barcelona, Jordi Borja, Urbanista, Victòria Camps, Catedràtica de Filosofia Moral i Política de la Universitat de Barcelona, Ignasi Carreras, Director d'Intermon-Oxfam, Montserrat Minobis, Degana del Col·legi Oficial de Periodistes de Catalunya, Daniel Raventós, President de l'Associació Xarxa Renda Bàsica / Red Renda Bàsica, Joan Subirats, Catedràtic de Ciències Polítiques i de l'Administració de la Universitat Autònoma de Barcelona i Xavier Vidal-Folch, Director de "El País".

Durant l'any 2003 hem treballat a nivell internacional, creant un Comitè Científic amb els següents membres:

Presidència: Sr. José Manuel Bandrés, president de l'Institut de Drets Humans de Catalunya, Sra. Victoria Abellán, Catedràtica de Dret Internacional Públic de la Universitat de Barcelona, Sr. Juan Antonio Carrillo Salcedo, Catedràtic de Dret Internacional Públic de la Universitat de Sevilla, Sra. Monique Chemillier-Gendreau, Catedràtica de Dret Internacional Públic de la Universitat de Paris VII, Sr. Cándido Grzybowski, Director de l'IBASE (Brasil) i representant del Fòrum Social Mundial, Sra. Gloria Ramírez, Càtedra UNESCO, Universitat Nacional Autònoma de Mèxic, Sr. Eduardo Cifuentes, Director de la Divisió de Drets Humans i lluita contra la Discriminació de la UNESCO, Sr. Boaventura De Sousa, Catedràtic d'Economia i Estudis Sociològics de la Universitat de Coimbra, Sr. Guy Standing, Copresident de la Xarxa Europea de Renda Bàsica (BIEN), Sr. Michael Walzer, Catedràtic de Ciències Socials de l'Institut d'Estudis Avançats Princeton, Sra. Gita Welch, Coordinadora del Grup de Desenvolupament Institucional PNUD, Sra. Joanna Weschler, Representant del Human Rights Watch davant les Nacions Unides.

La feina realitzada ha sigut bàsicament la de definició d'objectius, de continguts i de ponents del programa.

Durant el 2003 hem realitzat diferents sessions de treball amb la UNESCO, el PNUD, el Human Rights Watch, el Comitè Internacional de la Creu Roja, el govern del Brasil, representants del Foro Social Mundial, i diferents experts i expertes internacionals.

- [Foro Social Europeo](#)

El Foro Social Europeu, celebrat dels dies 12 al 16 de novembre, va tenir lloc a diferents indrets (Paris, Saint-Denis, Bobigny i Ivry-sur-Seine), i l'IDHC va participar amb dos representants als seminaris següents:

- Mondialització i guerra: anàlisi i perspectives de mobilització comuns.
- Democràcia, participació ciutadana i lluita contra l'exclusió.
- Dones de barris perifèrics, dones que provenen de la immigració, dones musulmanes.

També es va aprofitar per a assistir la l'Assemblea Europea pels Drets de les Dones.

El Foro Social Europeu va ser una plataforma per a donar-nos a conèixer, per a realitzar diversos contactes de cara a aconseguir participants al diàleg "Drets Humans, necessitats emergents i nous compromisos".

3.3.2.- Intercanvi de persones en procés de formació.

- [Beques d'estada al Consell d'Europa.](#)

Concessió de 5 beques entre els alumnes del Curs de Drets Humans que presentin un treball sobre el Consell d'Europa, les seves institucions i els mecanismes de protecció dels drets humans. Les beques consisteixen en 15 dies d'estada a Estrasburg, a la seu del Consell d'Europa durant el mes de setembre, coincidint amb la reunió de l'Assemblea Parlamentària, el Tribunal i la Comissió. L'estada s'ha desenvolupat des del setembre a l'octubre de 2003 i l'ajut concedit ha estat el desplaçament, estada i borsa de viatge per a cinc becaris el

nom dels quals són: Rosa Maria Díaz Petit, Núria González Campaña, Leticia Hernández Santos i Tània Jiménez Linares.

- [Beca d'estada a l'Oficina de Drets Humans de les Nacions Unides de Ginebra.](#)

Entre els matriculats al curs, postgraduats que presenten un treball d'investigació sobre la protecció internacional dels drets humans i la funció de les Nacions Unides en aquesta matèria, es concedeix una beca d'estada de tres mesos de durada a l'Oficina de l'Alt Comissionat de Drets Humans de les Nacions Unides a Ginebra.

El beneficiari de la beca del curs d'enguany ha estat el Sr. Francesc Xavier Seuba i Hernández amb el treball "L'accés als medicaments essencials com a dret i la seva protecció al sistema de nacions unides".

L'estada es desenvolupa d'abril a juny de 2004 i l'ajut consisteix en desplaçament, allotjament i borsa de viatge.

- [Beca d'estada d'un becari de la universitat.](#)

Beca "Tor Vergata" de Roma, en pràctiques a l'Institut de Drets Humans de Catalunya a través del programa europeu "Leonardo" que promou la relació entre el món acadèmic i el món laboral. El període de practiques a l'IDHC ha estat del 4 de novembre de 2002 al 4 de maig de 2003 i les seves funcions han estat:

- Col·laborar en l'organització del XXI Curs de Drets Humans.
- Col·laborar en l'organització de seminaris específics de drets humans.
- Col·laborar en la preparació dels treballs preliminars de la conferència internacional "Drets humans, necessitats emergents i

noves oportunitats" que es celebrarà en el marc del Fòrum Universal de les Cultures- Barcelona 2004.

- [Beca en practiques al Síndic de Greuges de Catalunya.](#)

Beca d'una durada de sis mesos per a tots aquells llicenciats i llicenciades en Dret, que presentin un treball. La guanyadora d'aquest any ha estat la Sra. Helena Torner.

3.3.3.- Publicacions i investigacions.

Hem publicat el llibre "Concordia civil en Euskadi. Estrategias para la paz" coordinat per l'Institut de Drets Humans de Catalunya en què han participat els autors següents: Enric Argullol, Pedro Luis Arias, Carles Bonet, Marc Carrillo, Gurutz Jáuregui, Ramon Jáuregui, Txema Montero, Emilio Olabarría, Rafael Ribó i Jordi Solé Tura.

"Concordia civil en Euskadi" recopila las ponències elaborades pels anteriors autors convocats per l'Institut de Drets Humans de Catalunya i el Fòrum Civil pel Diàleg amb l'objectiu de realitzar un diagnòstic precís de la situació basca i de formular propostes que promoguin un escenari perdurable de llibertat i de convivència civil per a tots els ciutadans i ciutadanes bascos i en el que el respecte als drets humans constitueixi la clau del sistema institucional d'Euskadi.

Inclou, a més, les conclusions del seminari articulades al voltant de la "Declaración por la paz, la normalización institucional y la concordia civil en Euskadi" en la què es proclama el dret de tots els ciutadans bascos a la pau i el rebuig a la violència, el dret a la llibertat, el dret al ple reconeixement de la personalitat política i institucional d'Euskadi, el dret del poble basc a la concòrdia civil i el dret dels bascos a la protecció de

la justícia, amb la aspiració d'aportar elements de centralitat política decisius per a afrontar el futur d'Euskadi en un marc de diàleg i consens, d'esperança i de civilitat.

3.4. Foment i participació en xarxes.

3.4.1.- Governos locals: Ciutats pels Drets Humans.

Al desembre de 1998 es va celebrar el 50è aniversari de la proclamació de la Declaració Universal de Drets Humans de les Nacions Unides. En aquell moment, l'Ajuntament de Barcelona va organitzar la I Conferència Europea "Ciutats pels Drets Humans", amb la perspectiva d'assajar una nova estratègia per a fer reals els Drets fonamentals des de la perspectiva de la intervenció de les ciutats en la salvaguarda d'aquests drets.

Dos anys més tard, al maig del 2000, s'aprovava a Saint-Denis la "Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat", al marc de la II Conferència Ciutats pels Drets Humans, que constitueix una declaració de significat i abast polític, que contribueix a impulsar la funció de liderat de les ciutats en la defensa i protecció dels drets humans.

El desembre de 2002, i sota el lema "L'aire de la ciutat ens fa lliures", es celebrà a la ciutat de Venècia la III conferència, amb l'objectiu d'avançar en la reflexió i concreció del paper de les ciutats al marc de la convenció sobre el futur d'Europa i de les possibilitats d'extensió de la Carta a les realitats extraeuropees.

La ciutat de Nüremberg ha acceptat l'organització de la IV conferència dintre de dos anys, i caldrà decidir quins són els reptes i les qüestions que les ciutats, en el marc de les seves competències i per la proximitat al

ciudadà, plantegen com a prioritats per tal d'aconseguir que els drets humans es trobin a la base del seu govern i de la seva gestió.

L'Institut de Drets Humans de Catalunya ha estat des del primer moment participant en el projecte com a secretaria científica del mateix.

Respecte a la conferència de Nüremberg, s'ha participat a les següents reunions preparatòries:

- Nüremberg, juny de 2003
- Saint-Denis, novembre de 2003

A part de la participació activa en la preparació i celebració de les conferències també hem presentat i difós la Carta Europea de Drets Humans a la ciutat als fòrums i àmbits d'actuació de l'Institut de Drets Humans de Catalunya.

3.4.2.- Xarxa de Pobles i Ciutats pels Drets Humans.

- [Cap a una xarxa de pobles i ciutats pels drets humans.](#)

El 21 de novembre de 2003 es va organitzar un seminari a l'Organisme Autònom de Flor de Maig per a presentar la III conferència "Ciutats pels drets humans" als ajuntaments de la província de Barcelona amb els objectius de promoure la participació a Venècia i d'iniciar la "Xarxa de Pobles i Ciutats pels Drets Humans", per facilitar el treball del municipis en la incorporació de les polítiques sobre drets humans.

Durant el 2003 s'ha anat dissenyant i desenvolupant una pàgina web que ofereix serveis diversos a les ciutats que configuren la xarxa: Banc de Bones Pràctiques, consultes, etc. on l'IDHC actua com a Secretaria Científica de la Xarxa.

El 13 de maig de 2003 es va signar un conveni de col·laboració entre l'organisme Autònom Flor de Maig de la Diputació de Barcelona i l'Institut de Drets Humans de Catalunya, pel qual la Secretaria Científica de la Xarxa de Pobles i Ciutats pels Drets Humans, creada el 27 de març de 2003, quedava a càrrec de l'Institut.

Un dels aspectes contemplats al conveni era l'assessorament científic en la realització d'activitats formatives en matèria de drets humans. És per això que l'Institut ha elaborat dues propostes de seminaris de formació per a càrrecs electes i tècnics/tècniques municipals i per a secretaris/es de l'administració local.

Per a la difusió de la xarxa, la Diputació va crear una pàgina web, els continguts de la qual estan assessorats científicament per l'Institut. S'han aportat periòdicament propostes de Bones Pràctiques, Banc de Recursos i Observatori Internacional.

Va ser necessària una addenda al conveni per tal de realitzar el disseny tècnic i la implementació d'una auditoria pilot de drets humans a un municipi de la província de Barcelona per la qual cosa es van realitzar dues reunions i el projecte es va explicar a la segona reunió del Grup Motor de la Xarxa que es va dur a terme el 3 de juliol de 2003.

L'Institut va contractar un assessor extern perquè elaborés una proposta metodològica de l'auditoria. Actualment un equip d'auditors de l'Institut està implementant aquesta proposta al municipi de Sant Boi del Llobregat, tot i que encara es troba en la seva fase inicial.

- [Creació del Instituto de Derechos Humanos de Donostia.](#)

A petició de l'alcalde de Donostia, Sr. Odón Elorza, hem recolzat i dissenyat la creació del Instituto de Derechos Humanos de Donostia, promogut des de l'ajuntament de la ciutat i en el que participen la Universitat del País Basc i diferents entitats ciutadanes amb l'objectiu de promoure el diàleg i els drets humans en l'entorn ciutadà. S'obre així una futura línia de col·laboració entre els dos instituts.

3.4.3- Associacionisme i participació.

- [Vida Associativa](#)

L'Institut de Drets Humans de Catalunya té com a òrgan suprem de decisió l'assemblea general integrada per tots els socis i reunida conforme els estatuts que delega l'execució a la junta directiva.

S'ha desenvolupat la vida associativa de l'entitat amb les reunions periòdiques de l'equip gestor, de la junta directiva, i l'assemblea anual de socis. Com a comunicació interna s'ha dissenyat una base de dades electrònica dels socis per a poder augmentar i dinamitzar la informació sobre projectes i activitats dutes a terme o promogudes des de l'IDHC

- [Vida Associativa Externa](#)

Com a societat civil participem i col·laborem a diferents xarxes i grups de treball:

- Participació de dos experts als projectes de l'Observatori de Drets Econòmics, Socials i Culturals (DESC).
- Vocals de la Federació Catalana d'ONG's pels Drets Humans.

- Membres de la Federación de Asociaciones de Defensa de los Derechos Humanos.
- Membres de la Xarxa d'Instituts de Drets Humans de la UNESCO.
- Membres de la xarxa d'Instituts de Drets Humans del Consell d'Europa.
- Membres Xarxa HURIDOCS de documentació internacional en matèria de drets humans.

Destaquem la participació en qualitat d'observadors a les reunions de la 59 Comissió de Drets Humans de les Nacions Unides a Ginebra del 5 al 12 d'abril de 2003. Es van desplaçar a la sessió representants de l'IDHC i les activitats realitzades en aquesta ocasió van ser:

Mantenir contactes amb la Missió Espanyola davant l'Oficina de les Nacions Unides a Ginebra, amb representants de l'Oficina de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Drets Humans, amb el Relator Especial dels drets dels Pobles Indígenes, amb la relatora Especial dels Drets Humans dels Migrants així com del Comitè Internacional de la Creu Roja, l'Ajuntament de Ginebra i d'altres Organitzacions No Governamentals.

- [Accions de creació de La Xarxa d'Instituts.](#)

- [Projecte "Drets on-line".](#)

Aquest any s'ha continuat amb una recent línia de treball per tal d'aconseguir dotar a la xarxa d'Instituts d'un suport virtual que la reforci i faciliti el contacte, l'intercanvi d'experiències i la formació entre professionals i entitats implicats en els drets humans.

Fase 0: Disseny de la formació on-line en drets humans.

Amb l'objectiu de posar en marxa una nova línia de formació en Drets Humans en format no presencial que pugui arribar a un major nombre de persones, abaratint els costos.

L'actual fase de pre-disseny del projecte en la que es troba és:

- Disseny del projecte.
- Prospecció de recursos similars.
- Marc i disseny de continguts.
- Contacte amb contraparts.
- Formació de l'equip docent.
- Estudi i anàlisi de disseny de la web de l'IDHC per adaptar-la al projecte.

3.5.- Activitats puntuals

Reunions periòdiques amb el "Fòrum de Justícia": s'ha desenvolupat un seguit de reunions de reflexió i debat sobre la justícia a Catalunya, en les que han participat:

- Conferència del Lehendakari Ibarretxe, coorganitzada amb d'altres entitats de la ciutat. Es va celebrar al paranimf de la Universitat de Barcelona el 3 de febrer de 2003.
- Xerrada sobre multiculturalisme i Islam, Col·legi Vedrunes, l'11 de febrer de 2003 sol·licitada pel Servei de Migracions de Càrites de Barcelona.
- Carta de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat. Presentació de la Carta a les Jornades organitzades des de la UGT, en

col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona, el 20 de febrer de 2003

- “La Comissió de Drets Humans de les Nacions Unides”, conferència coorganitzada amb l'ANUE per tal d'apropar i donar a conèixer el paper d'aquesta comissió. Col·legi d'Advocats de Barcelona, el 28 de febrer de 2003. Participació de l'oficina de Derechos Humanos del Ministerio de Asuntos Exteriores i de la Federación de Asociaciones de Defensa de los Derechos Humanos
- Carta de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat. Presentació de la Carta al Consell Ciutadà de Sant Boi de Llobregat en col·laboració amb la Diputació de Barcelona, el 26 de març de 2003.
- Carta de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat. Presentació de la Carta a les Jornades de Síndics Municipals organitzades des de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, el 27 de març de 2003.
- Carta de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat. Presentació de la Carta al Fòrum Ciutadà organitzat per l'Ajuntament de Barcelona, el 29 de març de 2003.
- Cinema i Drets Humans, participació com a ponents a diferents taules rodones del Festival.
- Participació al fòrum de l'Associacionisme, organitzat pel Fòrum 2004, del 21 al 23 de novembre de 2003.
- Intervencions en diferents programes de ràdio: Ràdio Estel, Ràdio 4 i Radio Nacional.

4.- Convenis de col·laboració

Durant el 2003 s'han signat i/o renovat convenis de col·laboració amb les institucions següents per tal de poder desenvolupar la tasca pròpia de l'Institut de Drets Humans de Catalunya:

- Regidoria de Drets Civils, Ajuntament de Barcelona.
- Organisme Autònom Flor de Maig, Diputació de Barcelona.
- Departament de Justícia i Interior, Generalitat de Catalunya.
- Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona.
- Universitat Tor Vergata de Roma.
- Síndic de Greuges de Catalunya.

D'altra banda s'han rebut subvencions dels organismes següents:

- Secretaria General Relacions Exteriors del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya.
- Mancomunitat de Municipis.

Hem rebut col·laboració i suport directe del Parlament de Catalunya, del Síndic de Greuges de Catalunya, de l'Oficina de l'Alt Comissionat pels Drets Humans de Nacions Unides, i de la Direcció General de Drets Humans del Consell d'Europa.

5. Valoració i propostes de futur

5. Valoració i propostes de futur

Tant la Junta Directiva com l'equip tècnic de l'Institut de Drets Humans de Catalunya fem una valoració molt positiva de les activitats i projectes desenvolupats durant el 2003, ja que a més d'augmentar la quantitat i aprofundiment dels mateixos, hem desenvolupat una feina interna important de creixement i estabilització de l'equip tècnic, amb canvi de local i de reforçament de les relacions institucionals i amb d'altres entitats.

En perspectiva de futur, les principals línies de treball de l'Institut volem que siguin fonamentalment:

- Mantenir, aprofundir i millorar els projectes clàssics de l'Institut de Drets Humans de Catalunya.
- Obrir línies de sensibilització i formació bàsica en matèria de drets fonamentals: drets humans emergents, drets humans al carrer i drets humans a la vida diària.
- Diversificar la nostra oferta formativa.
- Obrir-nos al treball de drets humans i serveis penitenciaris, contribuint de forma objectiva i aportant elements positius al debat social i polític sobre l'estat de las presons a Catalunya, i la forma d'avançar cap a sistemes penitenciaris cada vegada més respectuosos amb els drets humans.
- Col·laborar i aprofundir en la incorporació del discurs i la praxis dels drets humans a l'agenda política dels governs locals de la província de

Barcelona a través del conveni de col·laboració per a la creació d'una "Xarxa de pobles i ciutats pels drets humans" vinculada a la línia de polítiques de participació promogudes des de la diputació.

- Augmentar la presència i visualització de l'IDHC a nivell local, internacional i mediàtic.

Volem, en definitiva, continuar dins la mateixa lluita però millorant constantment la nostra feina.

Barcelona, gener de 2004